

dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ

Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii

Uniwersytet Zielonogórski

Recenzja

dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego **dr Katarzyny Sadowskiej**, ze szczególnym uwzględnieniem pracy habilitacyjnej pod tytułem *Wczesnodziecięca edukacja w żłobku. Obraz i postrzeganie* (Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 2018) w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego przygotowana dla komisji powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Niniejsza recenzja została przygotowana w oparciu o kryteria sprecyzowane w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 (Dz. U. Nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami), znowelizowanej w 2014 r.

Wstępne informacje o Habilitantce

Pani Dr Katarzyna Sadowska (ur. 30 czerwca 1978 r. w Żarach) ukończyła pięcioletnie magisterskie studia wyższe w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu otrzymując tytuł magistra sztuki w zakresie edukacji muzycznej (2001r.). W październiku 2002 r. podjęła studia doktoranckie na Wydziale Studiów Edukacyjnych w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2007 r. na podstawie pracy doktorskiej przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Burtowy *Kompetencje muzyczne nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej* uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki. W tym samym roku podjęła pracę jako adiunkt w Zakładzie Edukacji Dziecka, a po reorganizacji struktur zakładu w Zakładzie Edukacji Artystycznej w swojej macierzystej uczelni. Ukończyła w międzyczasie kilka studiów podyplomowych dotyczących terapii pedagogicznej i arteterapii.

Osiągnięcia dydaktyczne

Od 2002 roku Habilitantka prowadziła zajęcia dydaktyczne na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z zakresu muzyki z

metodyką, kształtowania kompetencji artystycznych dziecka, warsztatów zabawy muzycznej, emisji głosu, tańca, choreografii, arteterapii, muzykoterapii, wczesnego wspomaganie i wspierania rozwoju dziecka, metodyki wychowania przedszkolnego, metodyki edukacji wczesnoszkolnej, historii muzyki, historii sztuki, praktyki pedagogiczne itp.

W powyższym zakresie prowadziła zajęcia dydaktyczne (w Łużyckiej Szkole Wyższej w Żarach, Akademii Muzycznej w Poznaniu), szkolenia rad pedagogicznych (w szkołach i przedszkolach w Poznaniu), treningi dla opiekunów żłobków (w Poznaniu) oraz warsztaty dla dzieci (3-6-letnich i 7-9-letnich).

Pani Sadowska systematycznie poszerzała oferty zajęć dydaktycznych na WSE UAM dla studentów pedagogiki I i II stopnia, proponując studentom nowe metody aktywizujące, co ma im pozwolić podejmować wyzwania na rynku pracy w zawodzie nauczyciela i opiekuna małego dziecka.

Osiągnięcia w zakresie organizacyjnym

Pani Dr K. Sadowska była aktywna w działalności organizatorskiej w macierzystej placówce, pracując: w komisjach rekrutacyjnych, posiedzeniach Komisji Dydaktycznych oraz pełniąc funkcje koordynatora praktyk na studiach kierunku Pedagogika, opiekuna praktyk i poszczególnych roczników. Aktywnie też działała jako członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP. Od 2014 r. jest przewodniczącą Koła NSZZ Solidarność na WSE UAM.

Osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki

Pani Doktor w macierzystej placówce czynnie uczestniczyła w I i II Ogólnopolskiej Olimpiadzie Pedagogicznej EDUKACJA-WYCHOWANIE-POMOC, pełniąc funkcję członka komitetu naukowego, precyzując tematykę poszczególnych etapów olimpiady, informator z merytorycznym komentarzem dla jej uczestników oraz wskazując źródła do samodzielnego studiowania. Także współpracowała z Kolorowym Uniwersytetem, któremu patronuje UAM, organizując raz w miesiącu zjazdy dla uczniów i prowadząc wówczas zajęcia, co pozwalało Jej popularyzować naukę, a dzieciom poznać uczelnię i akademickie zwyczaje. W swojej podstawowej placówce prowadziła zajęcia dla uczniów w ramach wydarzeń naukowych „Noc Naukowców”, „Festiwal Kultury Studenckiej Kulminacje”.

W zakresie sztuki, muzyki, arteterapii, choreografii, muzykoterapii, pedagogiki dziecka prowadziła szkolenia rad pedagogicznych (w poznańskich przedszkolach i szkołach), warsztaty dla opiekunów żłobków oraz dla dzieci (3-6-letnich i 7-9-letnich w Poznaniu).

Prowadziła także lekcje pokazowe i warsztaty dla polonijnych nauczycieli i rodziców w Hadze. Opracowała liczne publikacje o charakterze pedagogicznym i projekty dla praktyki pedagogicznej dla Foundation Kulczyk oraz czasopism naukowych i metodycznych.

Realizowała w latach 2002-2012 koncerty muzyczne dla dzieci 3-6-letnich z cyklu Kolorowe Nutki w Filharmonii Poznańskiej im. T. Szeligowskiego. Współpracując z Ośrodkami Kultury w woj. wielkopolskim uczestniczyła w ekspozycjach kulturalno-edukacyjnych poświęconych bezpieczeństwu dzieci. Współpracowała z Polskim Stowarzyszeniem Pedagogów i Animatorów Klanza. Prowadziła zajęcia, warsztaty i festiwale muzyczne i literacko-muzyczne dla dzieci i nauczycieli w żłobkach, przedszkolach, szkołach oraz placówkach kulturalnych w Poznaniu. Uczestniczyła czynnie w projekcie artystyczno-edukacyjnym „Don Giovanni” W.A. Mazorta w Ośrodku Kultury Sokół w Czerwonaku. Zorganizowała i zrealizowała Kompozycję Pieśni Łużyckiej według Oskara Kolberga w Żarach. Była współautorem i realizatorem projektu artystycznego „Weill, Geshwinn i inni... lata 30, lata 40” w Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku. W latach 2008-2018 opublikowała 34 artykuły o charakterze metodycznym upowszechniające naukę.

Osiągnięcia w zakresie współpracy z otoczeniem społecznym i prowadzonych ekspertyz

Habilitantka wykonuje samodzielnie lub we współpracy ekspertyzy materiałów edukacyjnych i projektów metodycznych dla Foundation Kulczyk. Od 2014 r. była członkiem Bazy Ekspertów UAM dla mediów w wyniku czego uczestniczy w debatach medialnych (np. telewizji WTK, Głosie Wielkopolskim, Gazecie Prawnej). Była/jest też ekspertem w zakresie edukacji małego dziecka w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Poznaniu, prowadząc kursy dotyczące opieki nad małym dzieckiem, uczestnicząc w pracach konkursowych, dokonując ewaluacji ofert wczesnodziecięcej edukacji w żłobkach na terenie Poznania. Była członkiem Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu (2016 r.). W latach 2013-2016 pracowała w Komisji Konkursowej do spraw działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka w ramach zadań Miasta Poznań.

Otrzymane nagrody i wyróżnienia

Za swoją działalność naukową Habilitantka została nagrodzona dwukrotnie (raz indywidualnie – w 2009 r., a drugi raz zespołowo – w 2016 r.) nagrodą II i III stopnia Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Dwukrotnie otrzymała Nagrodę Dziekana WSE UAM w 2017 r. za pełnioną funkcję Koordynatora ds. Praktyk na studiach

nauczycielskich i w 2017 r. za udział w komisji dydaktycznej macierzystego wydziału. Otrzymała liczne nagrody okolicznościowe za współpracę ze środowiskiem lokalnym od dyrektorów placówek oświatowych w Poznaniu.

Uczestnictwo w programach europejskich, polskich i zespołach badawczych

Habilitantka uczestniczyła w czterech grantach. W latach 2010-2014 we współpracy z Wyższą Szkołą Humanistyczną w Żarach Pani Doktor Katarzyna Sadowska uczestniczyła w dwóch projektach „Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej ON” i „Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń”, które były finansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, pełniąc funkcję członka zespołu badawczego i redaktora recenzowanych naukowych publikacji.

W ramach pracy na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza uczestniczyła w dwóch grantach dydaktycznych realizowanych w ramach WSE UAM KoderJunior - Szkoła Mistrzów Programowania i UNIWERSYTET JUTRA (POWR.03.05.00-00.-Z303/17) oraz projekcie badawczym Edukacja dla Dziedzictwa Kulturowego.

Osiągnięcia w zakresie współpracy międzynarodowej

Pani Katarzyna Sadowska współpracowała międzynarodowo jako członek OMEP prowadząc szkolenia dla nauczycieli z edukacji muzycznej. Przygotowywała i prowadziła warsztaty metodyczne z metodyki muzyki dla studentów studiów nauczycielskich Pedagogicka Fakulta Predsovskiej Univerzity i w ramach Dni Języka Ojczystego dla Hofstad Lyceum Colijnplein w Hadze. Odbyła wizytę studyjną i kwerendę biblioteczną Masaryk University. Uczestniczyła w licznych zagranicznych konferencjach międzynarodowych (np. w Holandii, Norwegii, Słowacji i Czechach).

Opiekowała się zagranicznymi gośćmi przebywającym na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Sprawowała opiekę merytoryczną nad studentką studiów doktoranckich Fani Alezra z Izraela. Współpracowała naukowo z Agnieszką Steur z Holandii. W ramach OMEP nawiązała współpracę z przedszkolami w Czechach.

Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego

Pani Doktor Katarzyna Sadowska opiekowała się merytorycznie koncepcją rozprawy doktorskiej Fani Alezra z Izraela o tytule „The Image of the Preschool Teacher ins Israel”.

Była też promotorem pomocniczym otwartych trzech przewodów doktorskich, tj.: 1) mgr Natalii Kłysz-Sokalskiej „Działania muzyczno-ruchowe w procesie stymulowania kompetencji emocjonalnych uczniów wyrażonych w języku” (promotor prof. UAM, dr hab. Kinga Kuszak), 2) mgr Agnieszki Bojarczuk „Edukacja lingwistyczna z zakresu języka angielskiego dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w wieku wczesnoszkolnym szkół ogólnodostępnych” (promotor prof. UAM, dr hab. Kinga Kuszak), 3) mgr Marty Kędzia „Orientacje muzyczne młodzieży z ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia” (promotor prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska).

Sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania

Habilitantka nie podaje. Po sprawdzeniu zaś niniejszego stwierdzam brak.

Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Scopus

Habilitantka nie podaje. Po sprawdzeniu zaś niniejszego stwierdzam brak cytowań publikacji według bazy Web of Scopus.

Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS)

Habilitantka nie podaje. Po sprawdzeniu zaś niniejszego stwierdzam brak cytowań publikacji według bazy Web of Science.

Cytowania pochodzące z Google Scholar (Publish or Perish)

Jedna publikacja współredagowana przez Panią Katarzynę Sadowską była cytowana dwa razy, tj. *Dziecko do lat trzech w systemie opieki i edukacji. Źródła wsparcia i zagrożeń*, (red.) H. Krauze-Sikorska, K. Kuszak, G. Rura, K. Sadowska, Wydawnictwo UAM, Poznań 2016 (Cited by 2).

Indeks Hirscha (Google Scholar) Habilitantka Dr Katarzyny Sadowskiej nie podaje, ale według dostępnych mi informacji - wynosi 1.

Osiągnięcia naukowo-badawcze Doktor Katarzyny Sadowskiej

Doktor K. Sadowska współorganizowała cztery konferencje międzynarodowe i cztery ogólnopolskie. Czynnie uczestniczyła w siedemnastu konferencjach i seminariach ogólnopolskich, w ośmiu konferencjach międzynarodowych na terenie kraju oraz czterech

konferencjach międzynarodowych poza Polską (tj. w Holandii, Czechach, Norwegii, Słowacji).

W latach 2008-2018 Pani Katarzyna Sadowska opublikowała 20 rozdziałów w pracach zbiorowych, 33 artykuły w wydawnictwach ciągłych. Przedstawione do oceny artykuły Dr K. Sadowskiej są poprawne pod względem merytorycznym. Wywody w nich prowadzone są logiczne, spójne z adekwatną argumentacją.

Habilitantka wydała też cztery prace pod swoją naukową redakcją, tj.

1. *Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie żagańskim. Raport z badań* (Wyd. ŁWSH, Żary, 2013),
2. *Aktywność studentów projektu Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń* (Wyd. ŁWSH, Żary, 2013),
3. *Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń* (Wyd. ŁWSH, Żary, 2013),
4. *Edukacja zawodowa – wybrane problemy i konteksty* (Wyd. ŁWSH, Żary, 2014).

Doktor Katarzyna Sadowska opublikowała dwie recenzowane autorskie monografie naukowe, tj.

- 1) *Muzyka w edukacji wczesnoszkolnej a kompetencje nauczyciela*, Wydawnictwo ŁWSH im. J.B. Solfy, Żary 2009,
- 2) *Wczesnodziecięca edukacja w żłobku. Obraz i postrzeganie*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018.

W dorobku naukowo-publicacyjnym dostrzegam trzy podstawowe obszary Jej zainteresowań badawczych, które są związane z: edukacją muzyczną, dwujęzycznością i dwukulturowością dzieci polskich przebywających za granicą oraz wczesnodziecięcą edukacją w żłobku.

Pierwszy profil zainteresowań, tj. edukacja muzyczna, wypływał z magisterskiego profilu wykształcenia Pani Doktor oraz orientacji badawczej Zakładu Edukacji Dziecka, którego była aktywnym członkiem. Tutaj Habilitantka koncentrowała się na aktywności muzycznej dzieci, aktywizacji nauczycieli i higienie głosu. Traktuje muzykę jako środek procesu wspierania rozwoju dziecka, proponuje więc wprowadzanie rytmiki i arteterapii do procesu edukacji żłobkowej. Dlatego właśnie postuluje przygotowywanie do niniejszego nauczycieli dzieci do 3 lat. Temu poświęciła autorską rozprawę naukową o tytule *Muzyka w edukacji wczesnoszkolnej a kompetencje nauczyciela* (Wydawnictwo ŁWSH im. J.B. Solfy, Żary 2009) oraz trzy prace pod Jej naukową redakcją: *Aktywność studentów projektu Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń* (Wyd. ŁWSH, Żary, 2013),

Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń (Wyd. ŁWSH, Żary, 2013),
Edukacja zawodowa – wybrane problemy i konteksty (Wyd. ŁWSH, Żary, 2014).

Od 2016 roku Habilitantka włączała się aktywnie do pracy zespołu badawczego nad dwujęzycznością i dwukulturowością prowadzonego przez prof. zw. dr hab. Agnieszkę Cybal-Michalską, prof. UAM dr hab. Kingę Kuszak i prof. UAM dr hab. Justynę Gulczyńską. Efektem niniejszego są liczne artykuły wydane w czasopismach i monografiach wieloautorskich w Polsce, Czechach, Słowacji, Holandii.

Trzeci obszar wynika z wieloletnich dociekań naukowych, doświadczeń w pracy z dziećmi do lat 3 i ich nauczycielami – opiekunami. Habilitantka skoncentrowała się właśnie na tym obszarze, czego efektem jest Jej rozprawa habilitacyjna *Wczesnodziecięca edukacja żłobkowa. Obraz i postrzeganie* (Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018).

Ocena osiągnięcia naukowego – rozprawy habilitacyjnej

Przejdę teraz do oceny książki wskazanej przez Autorkę jako rozprawa habilitacyjna, tj. *Wczesnodziecięca edukacja żłobkowa. Obraz i postrzeganie* (Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018). Niewątpliwie jest ona najważniejszą pozycją w dorobku naukowym Habilitantki. Jest ona poprawna pod względem struktury, poziomu prowadzonych analiz i narracji.

Książka, licząca 424 stron, składa się z wprowadzenia, siedmiu rozdziałów, konkluzji, załączników, bibliografii i streszczenia w języku angielskim. Struktura pracy jest logiczna, poszczególne rozdziały i podrozdziały wypływają jeden z drugiego tworząc spójną całość. Język prowadzonej narracji jest zrozumiały, poprawny i komunikatywny. Do napisania tej monografii Autorka wykorzystała liczne źródła archiwalne, prawne i rozproszone, a przede wszystkim publikacje zwarte w języku ojczystym i zagranicznym.

Autorka dysertacji definiuje wczesnodziecięcą edukację jako „wspieranie rozwoju dziecka do lat trzech poprzez tworzenie prorozwojowych warunków (...) akcentuje zarówno edukację, rozumianą w kontekście kształcenia i wychowania, lecz także opieki (...) dostrzega konieczność integracji edukacji z opieką...” (s.13), co ma odbywać się poprzez właściwe relacje zachodzące pomiędzy dzieckiem a dorosłymi. Słusznie zauważa, że osoba pracująca z dzieckiem w żłobku, to nie tylko opiekunka, ale i wychowawca, pierwszy pozarodzinny nauczyciel dziecka. Zaś żłobek jest pierwszą instytucją poza rodzinną, w której zachodzi proces wczesnej edukacji.

W pierwszym rozdziale Autorka przeanalizowała rozwój i potrzeby dziecka okresu niemowlęcego i poniemowlęcego odwołując się do literatury polskojęzycznej i zagranicznej.

Dziecko jest chłonnym podmiotem, uczącym się miłości, dążącym do aktywności i samorealizacji, rozwijającym swoje predyspozycje w procesie dialogu z dorosłym wychowawcą. W toku edukacji żłobkowej jest pobudzana i zaspokajana jego ciekawość, poprzez doświadczanie przestrzeni zgodnie z potrzebami i możliwościami dzieci, co skutkuje prawidłowym ich rozwojem. Zaakcentowała aspekty i dynamikę zmian rozwojowych dziecka, które jednocześnie wytyczają kierunek wczesnodziecięcej edukacji.

Kolejno ukazuje – w rozdziale drugim – obraz wczesnodziecięcej edukacji w Europie w świetle dokumentów Komisji Europejskiej oraz literatury specjalistycznej zagranicznej i polskiej, ukazując jednocześnie przykłady „zagranicznych dobrych praktyk” np. we Francji, Włoszech, krajach skandynawskich. Ukazując permissywne i dyrektywne modele edukacji wczesnodziecięcej wyraźnie akcentuje ten pierwszy jako ten który „towarzyszy dziecku w rozwoju” bez ingerencji osób dorosłych.

Bogate są polskie tradycje pedagogicznej (naukowej i pragmatycznej) dbałość o jakość oddziaływań na najmłodszych, czemu Autorka daje wyraz w trzecim rozdziale rozpraw. Pokazuje ewolucję polskich żłobków od ochronek po współczesne instytucje, od działalności filantropijnej po państwową. W każdym momencie wartością ich było i jest życie i zdrowie dzieci. Niniejsze dostrzegamy już w tekstach okresu oświecenia, np. D.M.T. Krajewskiego dotyczące wczesnego kształcenia umysłów bez wykorzystania książek. Słusznie Pani Doktor czyni sięgając do polskiej historii wychowania, bowiem to właśnie badania historyczne pozwalają dostrzec tendencje, wykryć i poznać prawa rozwoju społecznego. Bowiem przeszłość każdej społeczności ma znaczenie i jest impulsem dla teraźniejszości. To właśnie pierwsze myśli o dziecku i dzieciństwie przyczyniają się na kształt współczesnych koncepcji pedagogicznych.

Istotne zagadnienia przestudiowała Habilitantka w czwartym rozdziale. To właśnie akta prawne wskazują kierunki rozwoju instytucjonalnej formy opieki nad dziećmi do 3 r. ż. One też przyczyniają do komercjalizacji i instrumentalizacji edukacji wczesnodziecięcej, co jest jaskrawo dostrzegalne we współczesnej Polsce. Ten etap edukacji winien mieć charakter naturalny, a nie formalny. Dzięki tym czterem rozdziałom, Autorka zrealizowała cel teoretyczny podjęty w niniejszej dysertacji.

Kolejne rozdziały, tj. piąty i szósty poświęcone są interpretacji wyników badań własnych obejmujących postrzeganie edukacji dzieci do lat 3 przez opiekunki poznańskich żłobków, krajowych ekspertów, dyrektorów tychże placówek i rodziców dzieci oraz ofert zamieszczonych na stronach internetowych tych instytucji. Ci sami respondenci oceniają w określony sposób tę rzeczywistość, czyli – zdaniem Autorki monografii - jednocześnie ją

postrzegają. Autorka dysertacji przyjmuje, że dziecko jest podmiotem funkcjonującym w codzienności kreowanej przez dorosłych i przez nie samo. Sięga ona do założeń fenomenologii i hermeneutyki, dlatego zrealizowała badania własne wykorzystując strategię jakościową. Odwołując się do interpretacji przez opiekunów, rodziców, ekspertów rzeczywistości w żłobkach konstruuje obraz edukacji wczesnodziecięcej. Spojrzenie na tę edukację z różnych stron pozwoliło Jej lepiej ten obszar zrozumieć. W ten sposób uzyskała rzetelną wiedzę na eksplorowanych wycinkach rzeczywistości edukacyjnej dziecka do lat 3. Dlatego za cel poznawczy przyjęła Ona – co Jej się udało - rozpoznanie obrazu i postrzegania realizowanej edukacji w żłobkach poznańskich. Zatem strategia jakościowa pozwala zdiagnozować i przeanalizować penetrowane zjawisko w kontekście historycznym, społecznym, prawnym i podmiotowym. Za metodę badań przyjęła monografię, a za technikę badawczą analizę dokumentów, ankietę i wywiad, konstruując do niniejszego stosowne narzędzia, które zamieściła w załączniku. Żłobki są nie dostępne „osobom zewnątrz” ze względu na „rygory sanepidu”, niekorzystną ocenę, konkurencję oraz w wyniku tradycji ostrych rygorów higieny i profilaktyki prozdrowotnej. Mimo powyższego Habilitantce udało się starannie przedstawić obraz i postrzeżenie edukacji żłobkowej.

Autorka chcąc zrealizować cel praktyczny prowadzonych eksploracji skonstruowała implikacje, precyzując założenia metodyczne polskiej wczesnodziecięcej edukacji dzieci do 3 r.ż. Habilitantka ma świadomość, że nie wyczerpała tematu, nie rozwiązała problemu, bowiem w innych miejscowościach w Polsce sytuacja może mieć inne oblicze. W polskiej literaturze pedagogicznej mamy wiele publikacji dotyczących szczebla przedszkolnego i wczesnoszkolnego. Muszę jednak zauważyć, że rzadko badacze interesowali się żłobkiem i edukacją w nim występującą. Wczesnodziecięca edukacja dziecka w żłobku nie jest dostatecznie opracowana w polskiej literaturze naukowej. Dopiero w postanowieniach Strategii Lizbońskiej u progu XXI wieku przyjęto, że rządy państw unijnych mają konstruować sprzyjające warunki wczesnej edukacji dzieci do lat 3. W wyniku tegoż w Polsce w 2011 r. przyjęto ustawę o warunkach i funkcjonowaniu opieki nad dziećmi do lat 3. Niniejsze staje się współcześnie nowym wyzwaniem dla pedagogów teoretyków, badaczy i praktyków. Palcówki edukacyjne, tj. żłobki, powinny zapewniać stymulującą przestrzeń, zaangażowany personel, co składa się na wysoką jakość opieki, która zaś przekłada się na harmonijny rozwój dziecka. Zaprezentowana wczesnodziecięca edukacja w żłobkach mieści się w nurcie pedagogiki humanistycznej, pedagogiki dziecka, uwzględniając wiedzę z humanistycznej psychologii rozwojowej i wychowawczej, pedagogiki społecznej, pedagogiki opiekuńczej.

W podsumowaniu mojej recenzji rozprawy habilitacyjnej stwierdzam, że dylemat badawczy podjęty przez Doktor Katarzynę Sadowską jest istotnym problemem naukowym. Habilitantka dokonała starań, aby rozwiązać go zgodnie z obowiązującymi standardami we współczesnej nauce. Niniejsza książka habilitacyjna stanowi potwierdzenie samodzielności Autorski oraz Jej predyspozycji intelektualnych do prowadzenia dyskursu naukowego.

KONLUZJA

Doktor Katarzyna Sadowska, adiunkt Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w okresie, który upłynął od uzyskania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, znacznie poszerzyła i wzbogaciła swój dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny.

Nakreślona ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Dr Katarzyny Sadowskiej ze szczególnym uwzględnieniem monografii habilitacyjnej, Jej zaangażowanie w proces kształcenia studentów i sprawy organizacyjne potwierdzają Jej przygotowanie do samodzielnej pracy naukowej i uzasadnia starania o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

Habilitantka Katarzyna Sadowska spełnia wymogi Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 (Dz. U. Nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami), znowelizowanej w 2014 r.

W związku z powyższym wnoszę do Rady Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu o nadanie Doktor Katarzynie Sadowskiej stopnia doktora habilitowanego.

Zielona Góra, 13 kwietnia 2019 r.